

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันสภาพของสังคมไทยยังไม่เป็นสังคมการอ่าน จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสภาพการอ่านของคนไทยในขณะนี้อยู่ในขั้นน่าเป็นห่วง ตัวเลขล่าสุดจากสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ได้ทำการสำรวจพบว่า เด็กอายุ 6 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นเด็กอยู่ในวัยเรียนอ่านหนังสือน้อยลง จากเดิมในปี 2548 ที่มีจำนวนร้อยละ 69.1 แต่เมื่อปี 2551 กลับอ่านลดลงเหลือ ร้อยละ 66.3 ส่วนเวลาที่ใช้อ่านหนังสือของคนไทยในปี 2548 พบว่า คนไทยอ่านหนังสือโดยเฉลี่ย 51 นาทีต่อวัน ส่วนปี 2551 ลดลงเหลือ 39 นาทีต่อวัน อีกทั้งพฤติกรรมการอ่านหนังสือของเด็กไทยจะมุ่งมั่นกับการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบมากกว่าจะอ่านทุกอย่างที่พบเจอ กอปรกับวัฒนธรรมการอ่านไม่ได้อยู่ในสังคมไทยมาช้านาน คนไทยยังอยู่ในวัฒนธรรมการฟังมากกว่าการอ่าน ทำให้คนไทยไม่คุ้นชินกับการอ่าน ดังนั้นการที่จะทำให้คนไทยอ่านหนังสือมากขึ้นคงเป็นเรื่องยากเพราะเราไม่มีวัฒนธรรมการอ่านที่เข้มแข็งมาก่อน คนไทยอ่านหนังสือประมาณ 2-5 เล่มต่อคนต่อปี ขณะที่คนในประเทศสิงคโปร์อ่านหนังสือ 40-50 เล่มต่อคนต่อปี และประเทศเวียดนามมีการอ่านหนังสือ 60 เล่มต่อคนต่อปี และสถิติการใช้ห้องสมุดที่เข้าใช้บริการอย่างสม่ำเสมอของคนไทยพบว่าต่ำกว่าร้อยละ 3 และจำนวนหนังสือออกใหม่ที่เข้าสู่ร้านหนังสือในแต่ละปีของคนไทยมีประมาณ 900 ปก ขณะที่ประเทศอังกฤษมี 104,000 ปก เยอรมันมี 78,000 ปก และประเทศญี่ปุ่นมี 65,000 ปก ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจเด็กและเยาวชนในปีพ.ศ. 2545 สำรวจพบว่า เด็กและเยาวชนอายุ 6-24 ปี จำนวน 20.9 ล้านคน ร้อยละ 87.0 ใช้เวลาว่างชมโทรทัศน์และวีดิทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ ฟังวิทยุ/เทป ร้อยละ 31.4 สังสรรค์กับเพื่อน ร้อยละ 27.1 อ่านหนังสือ ร้อยละ 25.3 และเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายร้อยละ 22.6 จะเห็นได้ว่าเด็กใช้เวลาว่างเพื่อการบันเทิงต่างๆ มากกว่าอ่านหนังสือ ทั้งๆ ที่เด็กในวัยนี้ควรอ่านหนังสือเพื่อพัฒนาการศึกษาของตนเอง (ศิริอร อินทร์ตลาดชุม, 2545, หน้า 11-13)

นอกจากนี้พฤติกรรมการอ่านของคนไทยในยุคปัจจุบันนั้นอ่านผ่านช่องทางที่หลากหลายมากขึ้นยิ่งในยุคปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต อีบุ๊ก หรือ ดิจิทัล คอนเทนต์ นั้นเข้ามามีบทบาทมากขึ้นต่อการอ่านหนังสือของคนไทย แต่ก็พบว่าปัจจัยเรื่องเพศ อายุ สถานภาพ และรายได้มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านหนังสือ โดยหากเป็นเพศหญิง อายุน้อย สถานภาพโสดและรายได้สูง จะอ่านหนังสือบ่อยขึ้น ซึ่งเพศหญิงมีระยะเวลาในการอ่านหนังสือสูง

กว่าเพศชาย 4 นาที/วัน และผู้ที่อาศัยอยู่ในคอนโดมิเนียม หอพัก หรืออพาร์ตเมนต์ จะมีระยะเวลาการอ่านหนังสือเฉลี่ยต่อวันสูงกว่าผู้อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยวและทาวน์เฮาส์เล็กน้อย ขณะที่พฤติกรรมการซื้อหนังสือนั้น จะซื้อเฉลี่ยปีละ 4 เล่ม โดยกลุ่มที่ซื้อหนังสือมากที่สุดคือคนที่อายุน้อยกว่า 20 ปี โดยซื้อเฉลี่ยปีละ 9 เล่ม รองลงมาคือคนที่อายุ 21-30 ปี ซื้อเฉลี่ยปีละ 6 เล่ม และค่อยๆ ลดจำนวนลง ซึ่งเด็กไทยอ่านหนังสือปีละ 9 เล่มนั้น ในจำนวน 4 เล่มเป็นการ์ตูน รวมไปถึงนิยายภาพ และอีก 3 เล่มเป็นคู่มือเตรียมสอบ โดยจะซื้อหนังสือไม่เกินครั้งละ 2 เล่ม มีค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือไม่เกินครั้งละ 500 บาท จากสภาพดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การอ่านมีความสำคัญและมีประโยชน์ ช่วยให้เด็กเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าเป็นพลเมืองดีและเป็นกำลังสำคัญของชาติ การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยการอ่านจะทำให้เด็กเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา มีจิตใจที่ดีมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข ตลอดจนการเกิดแรงบันดาลใจในการอ่านทำให้สร้างผลงานใหม่ๆ ขึ้นมาเป็นประโยชน์ทั้งกับตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติ (ฉาริญญา ชาญหั่น, 2552, หน้า 45)

ถ้าเด็กไทยไม่มีนิสัยรักการอ่านยากที่ก้าวไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ หรือการเรียนรู้แบบยั่งยืนตลอดชีวิต ดังนั้นนิสัยรักการอ่านเป็นพฤติกรรมที่สามารถปลูกฝังและสั่งสมบ่มเพาะให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่เด็ก โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อฝึกฝนให้เด็กมีโอกาสอ่านหนังสืออยู่เสมอ ซึ่งก็ไม่ควรเป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หากแต่ควรเป็นหน้าที่โดยตรงของทุกคนในสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่นพ่อแม่ผู้ปกครองที่บ้าน ครูอาจารย์ทางโรงเรียน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานเอกชน เช่น สมาคมห้องสมุดแห่งชาติ สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย สมาคมพัฒนาการอ่านของเด็ก และหน่วยงานสื่อสารมวลชนต่างๆ เป็นต้น (ศรัทธาภิรมณ์รักษ์, 2541, หน้า120)

คุณค่าของการอ่านเป็นที่ประจักษ์และยอมรับกันในทุกยุคทุกสมัยว่า การอ่าน เป็นทักษะเบื้องต้นทางภาษาด้านการเรียนรู้ที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และเป็นรากฐานในการเรียนแต่ละสาขาวิชาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ และความสามารถของแต่ละคน การอ่านที่ให้ผู้รู้จักใช้ความคิดพิจารณามีส่วนช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิต ในการฝึกทักษะในการอ่าน ผู้จัดกิจกรรมต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน โดยให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดเพื่อแปลความหมาย ตีความ จับใจความ สามารถอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพูดและการเขียน

การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านควรต้องเริ่มตั้งแต่เด็กอายุยังน้อยๆ โดยการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ และความพร้อมในการอ่านให้เด็กก่อน ส่วนการสอนอ่านนั้นควรจะเริ่มตั้งแต่เด็กอายุ 4 ขวบขึ้นไปจนถึงชั้นประถมปีที่ 2 หลังจากที่เด็กอ่านหนังสือเองได้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านต้องปลูกฝังนิสัยรักการต้องสนับสนุนทุกวิถีทางอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เด็กสนใจการอ่านมากยิ่งขึ้น พร้อมกับการให้กำลังใจจนนิสัยรักการอ่านเกิดขึ้นกับเด็ก (ประเทินมหาพันธ์, 2530, หน้า 23) การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากชีวิตของการเป็นนักเรียนต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเด็กได้รับการสอนอ่านอย่างมีระบบจะทำให้สามารถอ่านหนังสือเป็นและอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับความรู้ความเพลิดเพลินใจ เห็นคุณค่าและรู้สึกทราบบ้างในวรรณกรรมที่อ่าน แล้วเด็กจะชอบอ่านหนังสือจนคิดเป็นนิสัย (มณีรัตน์ สุโชติรัตน์, 2537, หน้า 60) โดยเฉพาะธรรมชาติของเด็กปฐมวัยนั้นเป็นสิ่งที่มีความเป็นอยู่ในตัวเด็กมาตั้งแต่ปฏิสนธิเป็นทารกและเติบโต วุฒิภาวะ การเรียนรู้ และความต้องการต่างๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับช่วงอายุและพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2550, หน้า 2) ระบุว่า วัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุแปดปีหรือเด็กปฐมวัย เป็นช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดของพัฒนาการทุกด้านทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม และบุคลิกภาพ เมื่อพิจารณาตามธรรมชาติ ความต้องการ การเจริญเติบโต และการเรียนรู้

เด็กปฐมวัยเป็นวัยพื้นฐานของชีวิตที่จะพัฒนาขึ้นเป็นผู้ใหญ่หรือเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศชาติ ถ้าเด็กปฐมวัยได้รับการเลี้ยงดูเอาใจใส่ให้มีความเจริญงอกงามในพัฒนาการทุกๆ ด้าน ก็จะพัฒนาให้มีความเจริญงอกงามในพัฒนาการทุกๆ ด้าน เท่าที่ควรก็จะกลายเป็นปัญหาของสังคมต่อไปในอนาคตจะเห็นได้ว่าเด็กมีความสำคัญมาก เพราะเด็กจะเป็นตัวแทนของผู้ใหญ่ในสังคมในอนาคต ถ้าเด็กไม่ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง สังคมในอนาคตจะเป็นอย่างไร เด็กเป็นจุดเริ่มต้นของบุคคล และคนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคมเพราะคนเป็นผู้นำผู้ใช้ทรัพยากรทุกรูปแบบ ถ้าสังคมปราศจากเด็กที่มีคุณภาพ สังคมก็จะมีคุณภาพที่ดีไม่ได้ ซึ่งถ้าเด็กวัยนี้ได้รับการส่งเสริมทางภาษาอย่างเพียงพอ จะทำให้การเรียนรู้ของเด็กพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว (วารสาร รักรักใจ, 2527 อ้างถึงใน สาวชรีศรา ภูมิคง, 2555, หน้า 2)

การปลูกฝังเด็กให้มีความรู้สึกที่ดีต่อหนังสือและการอ่าน โดยให้เด็กมีโอกาสเลือกหนังสืออ่านเองเพื่อให้เกิดความสนใจในการอ่าน ซึ่งจะเป็นการค่อยๆ ซึมซับการอ่านอย่างเป็นธรรมชาติ และการอ่านค่อยๆ ปรากฏออกมาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในแง่พฤติกรรมกรรมการหยิบจับหนังสือ การใช้สายตาจากซ้ายไปขวา การมองแล้วบรรยายภาพตามจินตนาการ (กุลยาตันดิผลาชีวะ, 2542 อ้างถึงใน ทิพากร บุญยกุลศิริรุ่ง, 2548, หน้า 69) ดังนั้นควรเริ่มต้นปลูกฝัง

การอ่าน โดยพยายามทำให้บรรยากาศเป็นทางบวก (อารี สันทรวี, 2543 อ้างถึงใน ทิพากร บุญยกุล ศรีรุ่ง, 2548, หน้า 69) เพราะการอ่านเป็นการเพิ่มภาษาให้กับเด็กได้มาก ซึ่งถ้าได้กระทำเป็นเวลา ต่อเนื่องกันเด็กจะติดเป็นนิสัยเป็นกิจวัตรประจำวัน (กนกกร บุญชะกนิษฐ์, 2539, หน้า 108)

การส่งเสริมให้เด็กเกิดความสนใจในการอ่านจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะความสนใจเป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้คนเรามีความตั้งใจต่อการประกอบกิจกรรมต่างๆ เป็นผลให้บุคคลสามารถประกอบกิจกรรมนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าสามารถสร้างความสนใจให้กับเด็กอย่างได้ผลก็จะทำให้เด็กตั้งใจฝึกทักษะนั้นๆ อย่างจริงจัง (วรรณิ โสมประยูร, 2534, หน้า 32) ในส่วนของโรงเรียนควรให้เด็กได้เลือกกิจกรรมการอ่านด้วยตนเอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจและมีความหมาย (อำพร ศรีทรัพย์, 2540, หน้า 80) การเพาะนิสัยรักการอ่านควรเริ่มที่เด็กหรือเด็กก่อนวัยเรียน เพราะจะเป็นการวางรากฐานให้มั่นคงยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเจริญงอกงามทั้งสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ (ชุติมา สัจจานนท์, 2529, หน้า 47) แต่ปัญหาและอุปสรรคในการอ่านที่ผ่านมามีพบว่า การขาดความสามารถในการอ่านของแต่ละคน ไม่มีวัสดุการอ่านเพียงพอ ไม่มีแหล่งวัสดุให้อ่าน ไม่มีการจูงใจให้สนใจในการอ่านการสร้างควมสนใจในการอ่านจึงเป็นหน้าที่ของทุกคน ทุกคนพึงสร้างความสนใจในการอ่านให้เกิดขึ้นในตนเอง และสร้างความสนใจให้แก่ผู้ที่อยู่ใกล้เคียง ในบ้าน ในโรงเรียน ในหน่วยงาน ในชุมชน และในประเทศของตน นอกจากนี้จะสร้างความสนใจในการอ่านในบ้านเมืองของตนเองแล้ว เมื่อมีโอกาสก็มีส่วนร่วมในการสร้างความสนใจในการอ่านให้แก่คนต่างชาติต่างภาษาด้วย (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 110)

แม้ว่าช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่มีทักษะการอ่านเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะเด็กต้องจำคำ ต้องออกเสียงสะกดคำ ซึ่งเกินความสามารถของเด็ก แต่สิ่งที่เด็กปฐมวัยทำได้คือ การสร้างความรักในการอ่าน ไม่จำเป็นต้องอ่านได้ เพียงแต่รักที่จะอ่านและรักหนังสือเป็นการเพียงพอแล้วสำหรับเด็กปฐมวัย แต่การสร้างรากฐานนิสัยรักการอ่านแก่เด็กปฐมวัยเป็นงานของผู้ปกครองที่สำคัญมากกว่า การทำให้เด็กรักการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านได้นั้นพ่อแม่เป็นครูคนแรกที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด (กุลยา ตันตผลาชีวะ, 2547, หน้า 121)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็น การกระทำเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนถึงระดับการอ่านเป็นและอ่านจนเป็นนิสัย ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้ เราใจ ให้เกิดความอยากอ่านหนังสือจูงใจ ให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉาน เพื่อจะได้รู้เรื่องราวอันน่ารู้ น่าสนุก กระตุ้น แนะนำ ให้อายากรู้อยากเห็น เรื่องราวต่างๆ ที่มีอยู่ในหนังสือมากมายหลายอย่าง อายกมองดูให้รู้รอบและรู้จักซึ่ง เปิดความคิดให้กว้าง เมื่ออ่านเรื่องหนึ่งแล้วก็อยากอ่านอีกเรื่องหนึ่งต่อไป มีความรู้สึกว่าการอ่านเป็นกิจกรรมประจำวันที่จะขาดเสียมิได้สร้างบรรยากาศการอ่าน ขึ้นในบ้าน

ในโรงเรียน และในสังคม นอกจากกิจกรรมจะเร้าใจ จูงใจให้อ่าน และกระตุ้นให้เกิดความคิดให้กว้าง (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 112)

กิจกรรมการเล่าเรื่อง หรือเล่านิทานเป็นกิจกรรมจำเป็นสำหรับเด็กที่ง่ายและเหมาะกับทุกโอกาส และทุกสถานการณ์ เด็กสามารถเรียนรู้ได้ทุกเรื่องจากเรื่องที่อ่านให้ฟัง เหตุผลของการฟังเรื่องราวต่างๆ หรือนิทานนั้น ทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน และนิทานยังช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะการฟัง การพูด การกล้าแสดงออก และจะสร้างสรรค์นิสัยรักการอ่าน การเห็นความสำคัญของหนังสือไปพร้อมกัน การเล่าเรื่องจากหนังสือให้เด็กฟังเสมอๆ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการที่ดีตามวัยของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและภาษา โดยเฉพาะพัฒนาการด้านสังคม ในเรื่องของความมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสามารถปลูกฝังผ่านการเล่าเรื่องราวต่างๆ ที่แตกต่างกันไป จนเกิดความผูกพัน และมีเจตคติที่ดีในด้านต่างๆ คิดตัวไปจนโต การเล่าเรื่องจากหนังสือเป็นการสร้างสัมพันธภาพความใกล้ชิดผูกพันระหว่างผู้เล่ากับเด็กทำให้ผู้เล่าเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของเด็ก ขณะที่เล่าเด็กจะจินตนาการ เข้าใจซึมซับ รับรู้แยกแยะในสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเอง

การเล่าเรื่องเป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตประจำวันของบุคคลทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย เป็นวัยที่จะก้าวเข้าสู่การพัฒนาของชีวิตเด็กจะเริ่มพัฒนาลักษณะความเป็นตัวของตัวเองให้ ความสนใจในสิ่งรอบตัว ดังนั้น ผู้ปกครองหรือผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กวัยนี้ จึงควรเข้าใจและยอมรับถึงลักษณะเฉพาะวัยอย่างถูกต้องเพื่อเป็นการสนับสนุนและสามารถดูแลเด็กวัยนี้ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นการวิจัยเรื่องผลการใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนประถมนครี 2 จังหวัดสมุทรปราการ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ด้วยการวาดภาพประกอบการเล่าเรื่องและกิจปริศนาคำทายซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับแผนการดำเนินการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นเสมือนบันไดขั้นแรกที่กำลังก้าวขึ้นไปสู่การค้นคว้าหาความรู้ทำให้กลายเป็นผู้รักการอ่านและเห็นคุณค่าของการอ่าน ซึ่งจะขยายผลการอ่านของตนไปสู่แหล่งความรู้ที่ใหญ่และเต็มไปด้วยความรู้ที่หลากหลายอย่างการกระตุ้นให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่านเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข และเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในอนาคตต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการวาดภาพระบายสีคำศัพท์ประกอบการเล่าเรื่องจากหนังสือ แตกต่างกันหรือไม่
2. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายประกอบการเล่าเรื่อง แตกต่างกันหรือไม่
3. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษา 3 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือโดยภาพรวมแตกต่างกันหรือไม่
4. นิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษา 3 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือโดยภาพรวมแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการวาดภาพระบายสีคำศัพท์ประกอบการเล่าเรื่องจากหนังสือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายประกอบการเล่าเรื่องจากหนังสือ
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือในภาพรวม
4. เพื่อเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือในภาพรวม

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการวาดภาพระบายสีคำศัพท์ประกอบการเล่าเรื่องจากหนังสือสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม

2. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายประกอบการเล่าเรื่องจากหนังสือสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม
3. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือในภาพรวมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม
4. นิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือโดยภาพรวมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนประถมานตรี 2 สังกัดสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสมุทรปราการเขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียนรวมทั้งสิ้น 50 คน

1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี โรงเรียนประถมานตรี 2 สังกัดสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสมุทรปราการเขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน

2. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เวลา 4 สัปดาห์ โดยการจัดกิจกรรมเสริมการอ่าน สัปดาห์ละ 10 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที และจัดกิจกรรมในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือมีทั้งหมด 4 เรื่อง ประกอบด้วยเรื่อง พี่อววิชชวนสำรวจอาณาจักรแมลงความรักของแม่ไก่ทาชิตายชิลันคือใคร และสินามิ ประสบการณ์เด็กไทย

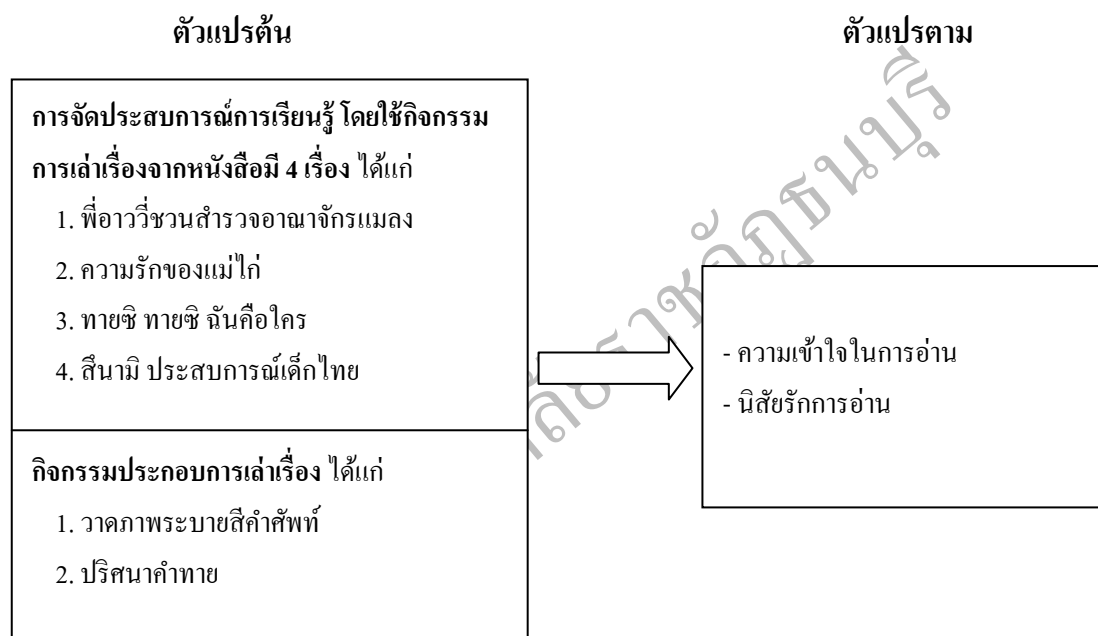
3.1.2 กิจกรรมประกอบการเล่าเรื่อง คือ กิจกรรมวาดภาพระบายสีคำศัพท์ และกิจกรรมจับคู่ปริศนาคำทาย

3.2 ตัวแปรตาม

- ความเข้าใจในการอ่าน
- นิสัยรักการอ่าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้สรุปตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือที่มีอยู่ ดำเนินการจัดกิจกรรมในห้องเรียน กับนักเรียน ทั้งห้อง ผู้วิจัยได้อ่านและเล่าให้นักเรียนฟัง เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากรู้และทำให้อยากค้นคว้าและสร้างให้เกิดนิสัยรักการอ่านและเกิดความเข้าใจในการอ่านด้วยตัวเองโดยเลือกหนังสือ

ที่ใช้ในการทำกิจกรรมทั้งนี้ทั้ง 4 เรื่อง คือ พี่อ่าววีชวนสำรวจอาณาจักรแมลง, ความรักของแม่ไก่, ทายซิ ทายซิ ฉันคือใคร และสินามิ ประสบการณ์เด็กไทย

นิสัยรักการอ่าน หมายถึง การอ่านอย่างสม่ำเสมอด้วยความพึงพอใจเห็นความสำคัญของการอ่าน และการฟัง เพราะนอกจากการอ่านแล้ว การฟังก็ถือเป็นการรับสารอีกรูปแบบหนึ่ง สำหรับผู้ที่อ่านเองไม่ได้ ดังนั้น การฟังเรื่องต่างๆ ผ่านการเล่าเรื่องจากหนังสือก็เป็นจุดเริ่มต้นของการอ่าน ซึ่งจะประเมินได้จากพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการอ่านอย่างสม่ำเสมอด้วยความพึงพอใจ ได้แก่ การอ่านหนังสือหรือการฟังเรื่องต่างๆ ที่หลากหลาย อ่านหนังสือยามว่าง ค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและอ่านหนังสือในห้องสมุด เลือกอ่านหนังสือที่ชอบและสนใจด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ และวัดจากพฤติกรรมที่บ่งชี้ของการเห็นความสำคัญของการอ่าน ได้แก่ การนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้เพื่อนฟัง ชักชวนและโน้มน้าวให้ผู้อื่นให้เห็นประโยชน์ของการอ่าน ติดตามสถานการณ์ปัจจุบันด้วยการอ่าน และเลือกอ่านหนังสือที่มีคุณค่า

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การกระตุ้น หรือ จูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่านเห็นประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน และพัฒนาการอ่านของตนเองอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย โดยการเล่านิทาน วาดภาพประกอบ และใช้ปริศนาคำทาย

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การจัดสภาพการณ์เรียนรู้ที่ครูจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ร่วมทำกิจกรรม โดยจะใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องทั้ง 4 เรื่อง คือ คือ การเล่าเรื่องจากหนังสือ 4 เรื่อง คือ พี่อ่าววีชวนสำรวจอาณาจักรแมลง, ความรักของแม่ไก่, ทายซิ ทายซิ ฉันคือใคร และสินามิ ประสบการณ์เด็กไทย เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมพัฒนาการด้านการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง หลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเล่านิทาน และฟังเรื่องเล่าทั้ง 4 เรื่อง แล้วสามารถจับใจความสำคัญ จากเรื่องที่ได้ฟังได้อย่างถูกต้อง โดยประเมินความเข้าใจในการอ่านได้จากกิจกรรมที่จัดขึ้นคือ การตอบคำถาม การวาดรูปจากบัตรคำ และกิจกรรมปริศนาคำทาย

นักเรียนระดับชั้นอนุบาล หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนประถมดนตรี 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษา โดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือ

2. เป็นแนวทางสำหรับครุณาวิธีการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือ ไปใช้ส่งเสริม
การอ่าน โดยใช้กิจกรรมอื่นๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี